

Farkasdi Böszörményi Zoltán

Kopott gondolat

Elém jön lágy orgona illatával és omló földszagával az emlékezés, amint belépek a régi kapun, a sírkertbe. Odamegyek szeretteimhez, leülök kopott síremléükre. Szívemben vannak. Eszembe jutnak kedves mesék, kedves történetek, gyerekes csínytevéseim. Körülnézek. A templom, nem is tudom, olyan furcsa, valahogy kisebb lett. Valamikor szinte összenőtt az éggel. Szép, régi emlék.

A Nap sugarai megtörnek, szomorúságba temetkeznek a frissen hantolt sírokon. Az égen a felhők, akár az elveszett bárányok, keresik a nyáját...

Ülök kopott emlékeimen.

A múlt összeír a jelennel, a jelen a jövővel és a jövő a múlttal. Tökéletes körforgás. Közhelyek, de számomra valószerűek. Olyanok, mint pont a mondat végén. Mindent lezárnak, akár a sírhantot az omlós föld illata.

Ülök a kopott emlékeimen.

A csendben, a szőlővesszők most szülik első leveleiket, és boldogan hajolnak a Nap felé, áldást kérve a bolyhos újszülöttekre. Segítségül hívják a madarakat, akik a jóságos napot dicsérik.

- Hagyjátok, nem vagyok már fiatal, és különben is, még sosem láttatok, csak a melegemet érzitek. Mindig akkor jöttök, amikor segísre szorultok. Amikor valamit nagyon szeretnétek, csak akkor jelentkeztek - szólt a Nap.

- Nem - susogták a vak szőlővesszők erőtlenül, mert érezték a Nap igazát, melegét.

- Érveléseitek semmivé foszlanak az értelem sugarában, elpárolognak, mint vízcsepp a déli napsütésben. Értetek kellene a tökéletes körforgást. – Tettetett sértődöttséggel, mert haragudni képtelen, a Fertő-tó fölé hajolt.

Ülök kopott emlékeimen.

Az emlékezés virágszájai fájdalmas csokorban hervadozva, lágy orgonailatukkal átölelnek.

H ség

Tikkasztó júliusi nap. Menekülve maga elől a hőség, berohant a városba, és megbújt a falak között.

Légkondicionált teremből figyelek egy legényre, aki megállás nélkül cipekedik. Tejet hord az udvarról. Hét lépcsőfokon fel, mert hol a raktár bejárata? Na, hol? Nyilván, a lépcsőkön túl. Aztán hét lépcsőfokot le. Fel a lépcsőn, le a lépcsőn... Az emberek sajnálkozva térnek ki az útjából. Párban hordja a kartonokat. Fárad, egyre hosszabb szüneteket tart. Verejtékcseppek gurulnak az arcán, de nem adja fel.

Mielőtt végez munkájával, jön Gipsz Jakab, akár a lavina. Megállíthatatlan.

Előre örültem az ingyen cirkusznak. Éreztem a kifolyt tej illatát. Hallottam a főnök üvöltését. A tejhordó fiúnak szólt, de a címzett én voltam. Hallottam, hogy Gipsz urat emlegeti az összes szentséggel, persze nem vallásos célzattal. Közben a nadrágját törölgette, és kerekedő szemmel rácsodálkozott, párdumintás, özvelúr cipőjére. Na, most! A legény jobbra lép, Gipsz úr szintén. Gipsz úr balra, a legény szintúgy. A tej ütemre lötykölődött a dobozokban.

Újra próbálkoztak. Talán, most! A legény előre lép, a marha-keményfejű Gipsz úr hátra. Előre- hátra, oda- vissza... Végül a legény unta.

- Köszönöm a táncot! – mondta, és visszakozott egy lépcsőfokot.
- Micsoda jellem!- gondolta Gipsz Jakab.
- Micsoda egy ... – gondolta sietve a legény.

Alkonyat

Először a bokrokat látogatta, amelyek szégyenlősen lennebb engedték szoknyájukat. Fákra kúszva végignézett árnyéka világán, ahol a távolság behunyja szemét és alszik az éj ölében. Óvatosan elmerült a cserfes patakban. Barátkozott volna, de a patak elkergette.

– Menj el, csak bajt hozol rám! Még azt hinnék, a hátamon csorogtál idáig. Nem akarom, hogy együtt lássanak.

– Merre, hova tartok?! – csörgedezte a patak, és a partból kavicsot kiragadva, dacosan csobogott, görgette haragját, hogy aztán magára hagyja valahol a part mentén.

Vackukon, alig érintve őket, betakarta az állatokat. „Tartanak az éjtől. Nem tudják, mit hozhat. Könnyű álmot, amely a dús legelőn elnehezedik, vagy nyálcsordító, küzdelemtől roskadozó valóságot, nehéz életet.”

– Ne féljetek!– mondta.

Aztán gondolt egyet és visszabátorkodott a patakhoz.

– Patak, elkísérlek.

De a patak nem válaszolt. Halkan csobogott, sóhajtozva révedezett az elfolyt régi időkről, amikor egyszerre két malmot is hajtott. Amikor a malom előtt öblösödő vízben halak ficánkoltak, és a meleg júliusi napokon a molnár lányai fürödtek.

A patak lassan révbe ért, az iszaposodó nádasba.

A házak szemei felragyogtak, amikor meglátták. Odament hozzájuk.

– Jó estét – mondta tisztelettel csobogva, amikor elsétált előttük. És a házak csillogó szemmel nézték a patak útitársának vajúdását, amint megfialta az éjt. Az újszülött csintalan gyermekként növekedett, sötét kazlat rakott a falu felett. Az ólakban és az istállóknak a jószág szuszogva álmodott, a tyúkok békésen szenderegtek az eperfán. A komondor ugatott olykor a sötétben, kutyakötelességét végezve.

– Mama, Ispán figyel ránk.

– Igen, legalább ez a kutya...

– Ispán, Ispáán vigyázz! Halál jár a faluban! – harsogták a hírek mindenfelől.

A vén komondor is érezte ezt.

A faluvégi házban összekulcsolták az öreg Varga bácsi kezét, a virrasztó asszonyok jajveszékelték.

– Megkéstem - gondolta az alkonyat.
A föld már majdnem összeért az éggel.
Sietve nyugatnak indult.

A hold és a tó barátsága

A szemerkélő eső rácsöppent a levelekre és a fák törzsén végig gurulva apró, sárga tócsákba gyűlt a fa törzse melletti száradó leveleken. Akár egy látomás. A szentjánosbogarak vidáman fogócskáztak az esti szürkületben. Megannyi kerge üstökös.

Észre se vette, hogy belelépett a tó vizébe. A tó az erdőhöz tartozott. Öreg fűzfák lógatták vesszőiket szomorúan a tó partján. A buzogányos sás el akart szaladni, de az öreg tölgyek az útját állták. Ők is a tóhoz tartoztak. Amikor kicsik voltak, és ott laktak a tóparton, sokszor rohantak versenyt a hullámokkal, majd a játéktól fáradtan álomba ringtak a a tó vizén.

- Szia – mondta a Hold a tónak. - Hűvös vagy ma... - és becsúsztatta lábát a fénylő tükörbe.

- Nem vagyok hűvös, csak álmodoztam. Vártalak. Az erdőn át láttam, hogy jössz már...

- Igen – felelte a Hold elgondolkozva. - Elméláztam az erdőn. Azon, hogy milyen öreg, és milyen sok mindent tudhat az emberről. Láta az őket gondjukban és örömmükben, éhségben és bőségben, vérben és nászban, születésben és halálban.

- Az ember is látta az erdőt – loccsant egyet a tó – Láta csemetének és óriásnak, égbe törőnek és avarra hanyatlónak. Tudod, hogy az erdő is öregszik - mondta a tó, és arra gondolt, hogy ő is változik és öregszik.

Az ezeryi titokzatos, kósza zaj harmóniává olvadt a sötétségben.

- Tudod - mondta a tó – nem hittem volna, hogy valaha félni fogok. Ha valaki ezt száz évvel ezelőtt mondja...

– Mit? – kérdezte a Hold.

- Hogy zsugorodom, és halak helyett békákat fogok nevelni, Ha ezt mondta volna valaki, kinevettem volna. Néha úgy érzem, elmerülök saját kétségbeesésembe. Hargomban sem tombolhatok, hallgat a szél, füttyül rám, csak elsuhan felettem. Pedig valamikor barátok voltunk. A sás meg a nád, fojtogat. Nem hiszik, ha már nem leszek, megszűnnek ők is.

- Ne félj - mondta Hold. Fénye furcsán felragyogott. – Majd megkérem a Napot, segítsen. Égesse ki a sást meg a nádast.

– Te nem tudnád?

- Nincs mivel. Kölcsön vett fényemmel talán? - kérdezte a Hold szomorúan, és közel bujt a vízhez. Sokáig beszélgettek így, beleolvadtak az éjszakába. Észre sem vették, hogy rájuk virradt.

- Mennem kell – mondta a Hold.

- Fáradt vagyok - ásította a tó.

Tudták, hogy sebezhetővé váltak, máskor is bosszankodtak már emiatt.

Farkasdi Böszörményi Zoltán önmagáról:

Szegény tanár gyerekként láttam meg a napvilágot. Nem akartak, nem kérdeztek, jöttem. 1967. november 27-én születtem, Sopronban. Fiatalon nősültem, gyermekeink Orsolya (18), Dorottya (13), Zalán (12). Sajnos hamar is váltam. Majd, még egyszer megpróbáltam, ebből a házasságomból születtek Zoltán (8) és Máté (5) nevű fiaim.

Negyedik évemet gyűröm külhonban. Skóciában. Itt jöttem rá, jó MAGYARNAK lenni. Gyerekkorom óta írogatok, csak úgy magamnak,

szavakat vetve számárfüles füzetembe. Szeretem a leírásokat, a megszemélyesítéseket, a rövid történeteket. Néha szeretném másoknak is megmutatni ezeket. Szeretem a komolyzenét, kiváltképp a gregorián énekeket. Szeretek pecázni, nem a halért, csak a hangulatáért. Olvasni is szeretek és enni (hiányoznak az otthoni ízek).

Amikor mindent otthon hagytam, a bőröndöm nem húzta a karom. A szomszédban, Ausztriában keresgettem munkát, de ott nagyon rátartiak az emberek, nehezen fogadnak be külföldi munkavállalót. Aztán találtam az újságban egy picit hirdetést: angliai munka, minimális nyelvtudással. Éppen nekem való! Kerestem angol nyelvtanárt, aztán felhívtam az ügynökséget. Megígérték, hogy egy hónapon belül találnak számomra munkát. A hónap múltával, de sikerült. Valami mosodában. Nem bántam, végre történt valami.

Skócia, Aberfeldy. Álmaim netovábbja ez a munkahely, ilyennek képzeltem a múlt századi, dickensi arcokat és alakokat. Mégsem szerettem ott lenni. Nem a munkával volt baj, de ha maradok, minden bizonyosan agyilag lerobbanok.

Tekintettel a nyelvi nehézségeimre ki kellett várnom, míg valamit javul pocsek beszédkészségem. Először másodállással próbálkoztam. Ekkor ismertem meg Helent és Rhodyt. Naplóból idézem:

„Az időjárás csapni való, mindjárt esik. Először csak egy bátortalan csepp, aztán még egy és megjött az eső önbizalma: szakadt. Mintha dézsából öntenék. Itt biztosan nem ismerik a dézsát, itt valami másból ömlik.

Elöttem egy idős nő. Sétáltatta a kutyáját. Irigyeltem, hogy az eső nekibátorodása nem zavarta, látszik, megszokta már. Megszólítom:

- Bocsánat. Meg tudná mondani, hogy jutok el erre a címre?
- Autóval van?

Autónélküliségem kifejezésére fejemre húztam a csuklyát, ami időközben megtelt vízzel, fejet mostam meg gondolatlanságomért. Szánalmas látványt nyújthattam.

- Sajnos, nem - mondtam.

- Ez bizony messze van – mondta. Így folytatta - Jöjjön, itt lakom nem messze, elviszem autóval.

Elvitt.

Később kiderült: ő és a férje tanárok. Így kezdődött az ismeretségünk, ami a mai napig tart. Elmeséltem mi járatban vagyok. Segítettek munkát keresni. Nyelvismertem hiánya nem ment könnyen. Míg eszükbe jutott, hajdan tanított valakit, aki jelenleg Pitlochryban szállodaigazgató. Felkerestük, megígérte, hogy mihelyt lesz üreedés, lesz állásom. Egy hónap múlva sikerült. Így kerültem Pitlochryba, s ennek lassan már az ötödik éve.

Az első nyolc hónap keserves volt. De nagyon. Nem volt körülöttem egy magyar sem. Ezt nehezen viseltem, s viselem a mai napig. Néha úgy érzem, elveszek ebben a számomra idegen kultúrában, környezetben és az nekem idegen nyelvet beszélő népek között. Valahogyan nem kedvemre való világ ez. Az emberek mosolyognak: zavar, hogy nem tudom, mit gondolnak. A szart nevetve rakják a zsebedbe, és a végén még meg is köszönöd.

Szakácsként dolgozom. Itt ismerkedtem meg Casperral, egy lengyel fiúval. Együtt dolgoztunk, jó barátok lettünk. Az ő hobbija a fotózás, aminek sok időt szentel. Együtt voltunk karácsonykor és egyéb sátoros ünnepkor. A lengyelek szeretik a magyarokat. Amit nem tudok elmondani a szlovákokról, néha süt belőlük az ellenszenv, de ez nem ezeknek a gyerekeknek a hibája, mesterséges identitászavarban szenvednek. Vannak erdélyi kollégáim is. Szeretem őket, bár nem beszélnek magyarul. Segítőkések. Elmeséltem nekik, hogy nagypapám nagykárolyi, és rokonaim vannak Erdélyben.

Szabadidőm? Hm, az nem sok, mindig dolgozom. Ha nem, akkor írogatok, olvasok. Szeretnék minél előbb haza menni. Vettem egy kis lakást Sopronban, támogatást kértem a banktól. A gazdasági válság miatt úgy felment a törlesztő részletem, hogy nem bírnám fizetni az otthoni keresményemből. Szóval ideragadtam. Remélem már csak egy kis időre.

Baják Zsuzsanna (Susy Berg) fotója